

Azkenik, 2014an gertatu zen bezala, kontratazioak nabarmen egin zuen gora (%14,1), hala aldi baterako kontratu gehiago (%14,2) egin zirelako nola kontratu mugagabeak (%11,8) areagotu zirelako. Dena dela, azken mota hori oraindik gutxi erabiltzen da, zeren eta jasotako kontratu guztietatik %5aren inguru bakarrik mugagabeak izan zirelako.

ERREGISTRATUTAKO LAN KONTRATUEN BILAKAERA

	Kontratuak		Urte arteko aldakuntza (%)				
	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Guztira	850.108	5,6	2,2	-6,6	1,1	12,1	14,1
Lanaldi osoko mugagabeak	24.830	-7,3	-13,4	5,4	5,4	34,0	12,4
Obra edo zerbitzukoak	154.883	8,1	4,0	-11,8	-3,1	8,7	9,2
Abagunekoak	208.563	11,1	-2,9	-12,5	2,1	13,9	20,5
Lanaldi laburrekoak	332.543	5,0	5,0	1,1	5,3	12,3	12,8
Prestakuntzakoak (*)	9.372	8,1	2,7	-13,7	14,3	36,3	29,8
Gainontzekoak	119.917	-1,9	4,8	-8,9	-6,5	8,5	13,2

(*)Prestakuntzako kontratuetan, lanaldi laburreko praktika kontratuak sartzen dira.

Iturria: Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak egina, Enplegurako Estatuko Zerbitzu Publikoaren(SEPE) datuak erabiliz.

Prezioak, kostuak eta soldatak

2015. urtean, prezioen aldakuntzak oso txikiak izan ziren berriro, baita negatiboak ere kasu batzuetan, neurri handi batean lehengaiek, eta bereziki energiak, ezagutu zuen merkatze biziaren ondorioz. Balio negatibo horiek orokorrak izan ziren prezioen adierazle guztietan. BPGaren deflatoreak ere aurreko urteetako datu positiboak atzean utzi zituen. Horrelakorik ez zen 2009tik gertatu.

Zehazkiago adierazita, BPGaren deflatorea 2014ko %0,2tik 2015eko %-0,1era igaro zen. Halaber, barne eskariaren deflatoreak ere ezohiko balio negatiboa (%-0,1) jaso zuen. Aitzitik, normalagoa da esportazioen (%-0,9) eta inportazioen (%-0,8) deflatoreek aldakuntza tasa negatiboak markatzea, gero eta sakonagoak zirenak, petrolioak nazioarteko merkatuetan bizi zuen merkatzearen ondorioz.

DEFLATOREEN BILAKAERA

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BPGaren deflatoarea	1,5	0,4	0,1	0,5	0,2	-0,1
Barne eskariaren deflatoarea	0,9	1,1	0,0	0,8	0,3	-0,1
Esportazioen deflatoarea	4,0	6,9	1,2	-1,3	-0,3	-0,9
Inportazioen deflatoarea	3,0	7,5	0,9	-0,7	-0,2	-0,8

Iturria: Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak egina, Eustaten datuetan oinarrituta

Kontsumorako prezioei dagokienez, KPI indizeak beheranzko joerari eutsi zion eta 2015eko batez bestekoan %-0,3an kokatu zen, aurreko urtean %0,2 hazi zen bitartean. Hauxe da lehenengo aldia serie historiko osoan adierazleak urte arteko aldakuntza tasa negatiboa izan duela urteko batez bestekoan. Lehenago ere aipatu denez, energiaren bilakaerak baldintzatu zuen KPIaren norabidea eta prezioek urteko hileko ia guztietan urte arteko tasa negatiboak erakutsi zituzten. Salbuespen bakarrak udako lehendabiziko hilekoak eta urteko azkena izan ziren.

KONTSUMOKO PREZIOEN INDIZEAREN BANAKETA

Urte arteko aldakuntza tasak eta ekarpenak

	2011	2012	2013	2014	2015	Ekarpena
Inflazioa guztira (%100)	3,1	2,3	1,6	0,2	-0,3	-0,3
Azpiko inflazioa (%81,8)	1,8	1,5	1,6	0,3	0,7	0,6
KPI landutako elikagaiak (%14,1)	3,8	3,3	3,1	0,0	1,1	0,2
KPI industriako ondasunak (%26,2)	0,7	0,3	0,5	0,1	0,3	0,1
KPI zerbitzuak (%41,5)	2,0	1,7	1,8	0,6	0,8	0,3
Hondarreko inflazioa (%18,2)	9,5	6,1	1,4	-0,6	-4,5	-0,9
KPI landugabeko elikagaiak (%7,0)	1,5	2,7	3,7	-1,2	1,9	0,1
KPI energia (%11,2)	15,3	8,3	0,0	-0,1	-8,4	-1,0

Iturria: INE.

Zehatz-mehatz adierazita, petrolioaren salneurriak oso maila apalean jarraitu zuen 2015ean eta balio txikienak urte amaieran markatu zituen, upelaren prezioa 40 dolarren azpitik kokatu zenean. Jaitsiera horren atzean, eskariaren eta eskaintzaren aldetiko arrazoiak zeuden. Azken horren ikuspegitik, Lurralde Petrolio Esportatzaileen Erakundeko (LPEE) herrialdeek ekoizpen maila altuari eutsi zioten. Aitzitik, prezio apalek eta inbertsio txikiagoak ezohiko iturrietatik erauzitako petrolioaren ekoizpena murriztu zuten AEBetan. Horri esker, gehiegizko eskaintza zertxobait murriztu zen. Beste aldetik, petrolio gordinaren eskaria zertxobait handitu zen 2015ean, aipatu den bezala, prezioak jaitsi zirelako. Hala ere, eskaria ahula izan zen oraindik.

Prezioen beherakada hori ez zen kontsumoko prezioen indizearen gune egonkorrenera igaro. Izan ere, azpiko inflazioak, aurreko urteko moteltze nabarmenaren ondoren, %0,7an kokatu zuen 2015eko batez besteko gehikuntza tasa, urte osoan zehar goranzko joera etengabea erakutsiz. Beraz, azpiko inflazioa maila txikietan ibili zen arren, indize orokorraren datuen gainetik egon zen urte osoan. Kontuan hartu behar da energia alorreko produktuak ez daudela azpiko inflazioaren barnean, baina beraien merkatzeak enpresen kostuak jaitsarazi zituztela eta horren bitartez jaitsiera azpiko inflazioan parte hartzen duten beste produktuetara ere hedatzen dela. Hori horrela izanda, kontsumoko prezioen igoera apaltzeko zeharkako bide bat da.

Azpiko inflazioa osatzen duten taldeek 2014koak baino balio handiagoak izan zituzten. Esate baterako, landutako elikagaiak nabarmen bizkortu zuten igoera 2015ean, aurreko urteko hainbat hilekotan datu negatiboak jaso ondoren. Beste aldetik, energia ekoizkinez gabeko industria ondasunak zertxobait suspertu ziren, neurri batean euroaren balio galerak eman zien bultzadari esker. Azkenik, zerbitzuek gorakada arina izan zuten 2014ko mailaren aldean (urte hartako %0,6tik 2015eko %0,8ra igaro zen), baina 2014aren aurretiko urteetan jaso zuen mailatik oso azpitik zegoen.

Aitzitik, hondar inflazioa nabarmen murriztu zen eta serie historiko osoaren balio txikiena jasotzera iritsi zen (%-4,5), erregaien merkatzearen ondorioz. Hori dela eta, energiaren atalak oso aldakuntza tasa negatiboak aurkeztu zituen. Aldi berean, hondar inflazioaren beste osagaia, hots, landu gabeko elikagaiak, ez ziren merkatu. Are gehiago, garestitzea handiagoa izan zen atal batzuetan, hala nola fruta eta barazkietan, udako hilekoetan tenperaturak ohikoak baino altuagoak izan zirelako.

KPIa osatzen duten taldeei erreparatuta, adierazi behar da inflazio orokorraren jaitsieran ekarpen handiena egin zutenen artean egon zirela, espero zitekeen bezala, petrolioaren eragina gehien pairatzen dutenak. Izan ere, gehien merkatu ziren taldeak garraioa eta etxebizitza izan ziren. Garraioari dagokionez, aurreko urteko emaitza ia lau puntutan jaitsi zuen eta 2014an jasotako %-0,5 hartatik 2015eko %-4,1era igaro zen. Etxebizitza, berriz, balio negatibotan kokatu zen (%-1,7) lehen aldiz serie historiko osoan.

EAE-KO KONTSUMO PREZIOEN INDIZEA

Urte arteko aldakuntza tasak

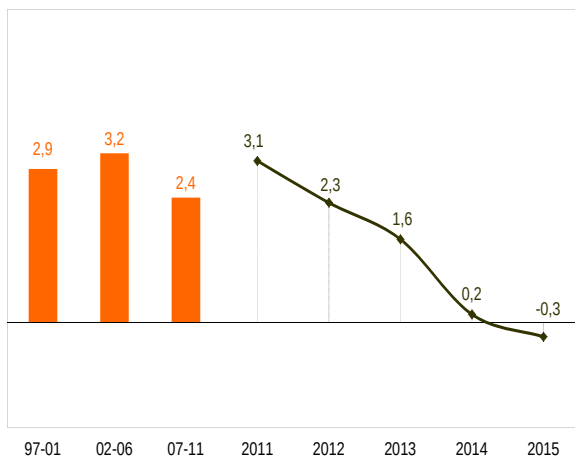
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indize orokorra	1,7	3,1	2,3	1,6	0,2	-0,3
- Janariak eta alkoholik gabeko edariak	-0,7	2,2	2,7	2,9	-0,6	1,4
- Edari alkoholodunak eta tabakoa	10,7	9,8	5,8	6,0	1,0	0,9
- Jantziak eta oinetakoak	-0,2	0,3	0,2	0,1	0,2	0,4
- Etxebizitza	3,1	7,8	5,7	1,1	2,0	-1,7
- Etxeko hornidura	0,9	1,5	1,1	2,0	-0,4	0,0
- Medikuntza	-0,1	-0,6	-0,7	7,5	4,3	0,1
- Garraioa	6,5	7,7	4,3	0,3	-0,5	-4,1
- Komunikazioak	-0,7	-0,8	-3,4	-4,3	-6,1	-1,7
- Aisia eta kultura	-0,9	0,3	1,0	1,6	-1,2	-0,2
- Irakaskuntza	2,2	1,3	2,8	3,0	2,7	2,2
- Hotelak, kafeak eta jatetxeak	1,7	1,7	1,0	1,1	0,7	0,3
- Besteak	2,1	2,7	2,4	2,1	1,2	1,7

Iturria: INE.

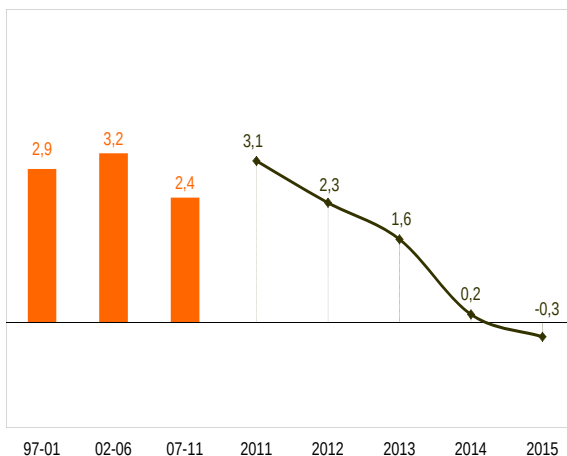
Beste muturrean, talde batzuek urte arteko aldakuntza tasa positiboak aurkeztu zituzten, baina gehikuntza horiek apalak izan ziren. Zehazkiago, %2,0ko erreferentzia gainditu zuen talde bakarra hezkuntza izan zen (%2,2), unibertsitateko tasen igoerak baldintzatuta. Ondoren, besteak izeneko taldea kokatu zen, %1,7ko igoera batekin, aurreko balioa baino puntu erdi bat gorago baitago. Haren atzetik elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak (%1,4) kokatu ziren, dagoeneko aipatua izan den elikagai freskoen garestitzearengatik. Azkenik, edari alkoholodunak eta tabakoa dago (%0,9), nahiz eta beheranzko joerari eutsi zion. Gainontzeko taldeek oso balio txikiak, baita negatiboak ere, jaso zituzten.

KPlaren bilakaera
Urte arteko aldakuntza tasak

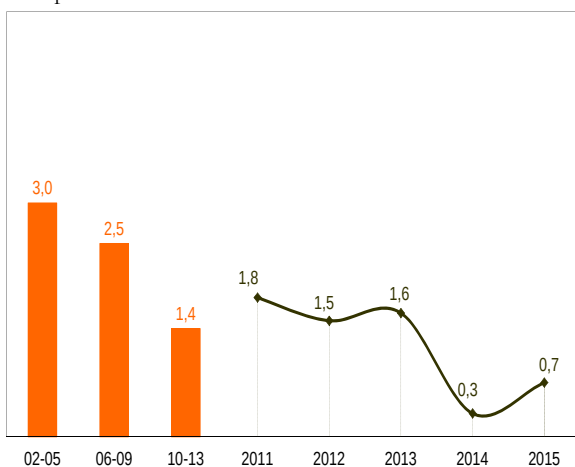
Indize orokorra: EAE

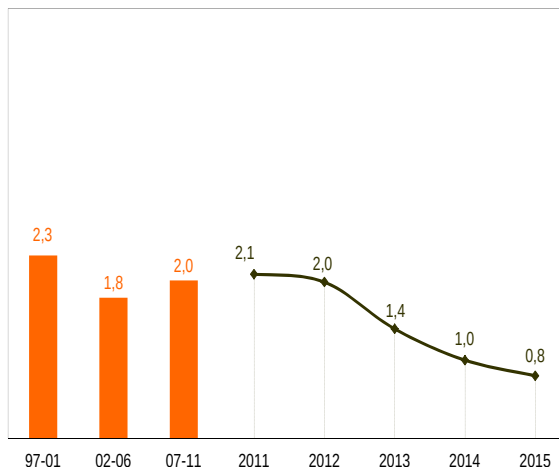
Indize orokorra: Europar Batasuna

Azpiko inflazioa: EAE

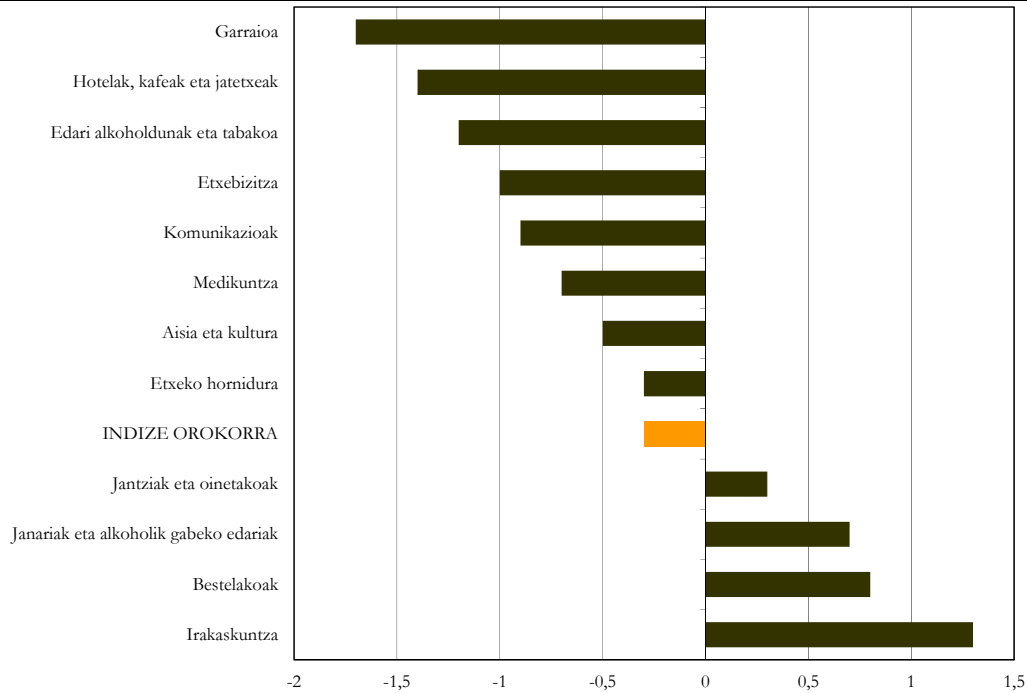
Azpiko inflazioa: Europar Batasuna

Iturria: INE eta Eurostat.

Inflazioa goratzeko presiorik ez zegoenez, EAEk Eurogunearekin zeukan aldeko inflazio diferentzialari eutsi zion. Lau taldek bakarrik jaso zituzten Europakoak baino prezio igoera handiagoak. Beraien artean, hezkuntza aipatu behar da berriro, unibertsitateko tasengatik. Europako inflazioak ere beheranzko joerari jarraipena eman zion eta 2015ean inoizko baliorik txikienean kokatu zen (%0,0), hileko batzuetan tasa negatiboak jasoz.

EAEren eta Eurogunearen arteko inflazio tartearen 2015eko batez besteko balioak

Iturria: INE eta Eurostat.

Konsumoko prezioekin gertatu zen bezala, industriaren prezioek ere aldakuntza tasa negatiboak jaso zituzten eta beheranzko joerari segida eman zioten. Are gehiago, jaitsiera erritmoa biziagotu zuten eta aurreko urteko emaitzaren aldean 1,5 puntu jaitsi ziren (2014an jasotako %-1,1 hartatik 2015eko %-2,6ra igaro ziren). Beheranzko norabide horretan, indize orokorra osatzen duten talde guztiek parte hartu zuten, neurri handiago edo txikiago batean. Izan ere, ekipamendurako ondasunek izan ezik, balio positiboetara itzuli zirelako, gainontzeko ondasunek prezioak merkatu zituzten. Horrek iradokitzen du prezioen jaitsierak bereziki ekoizpenaren lehen faseei eragin zuela, bai lehengai energetikoak bai gainontzekoak merke saltzen zirelako.

Inflazioaren maila apalak soldaten erosteko ahalmen erreala hobetu zuten. Horri esker, soldaten aldetik ez zen aparteko presiorik egon eta langile bakoitzeko batez besteko kostua 2014koa baino %0,6 txikiagoa izan zen. Beraz, dagoeneko bi urtez jarraian adierazle horrek aldakuntza tasa negatiboak jaso zituen. Bai soldaten kostuak (%-0,3) bai gainontzeko kostuek

2015eko urteko txostena

(%-1,5) behera egin zuten. Jaitsiera horri dagokionez, adierazi behar da beheranzko erritmoa azken hiruhilekoetan apaldu bazen ere, Estatuarekiko aldea nabarmena izan zela, zeren eta Estatua hazkunde tasa positiboetara (%0,6) itzuli baitzen.

EAE-KO INDUSTRIAKO PREZIOEN INDIZEA

Urte arteko aldakuntza tasak

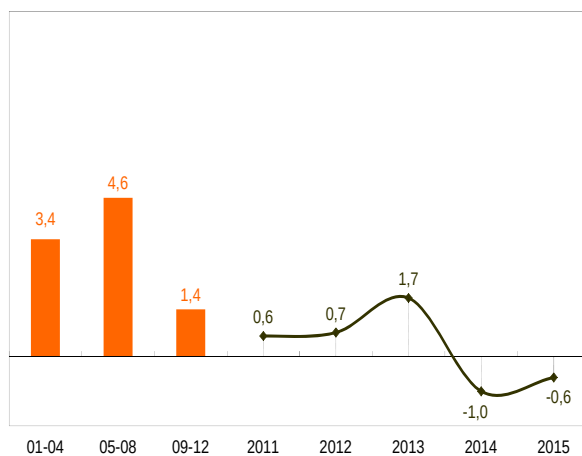
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indize orokorra	3,3	8,1	2,4	-0,7	-1,1	-2,6
- Kontsumoko ondasunak	0,2	3,1	1,8	0,1	-0,2	-0,6
- Kontsumo iraunkorrak	-0,4	0,6	0,5	0,2	-1,2	-0,3
- Kontsumo iragankorrak	0,5	4,0	2,3	0,0	0,1	-0,7
- Ekipamendu ondasunak	0,1	1,5	1,2	1,3	-0,4	0,3
- Bitarteko ondasunak	3,1	6,5	0,2	-1,4	-0,7	-0,8
- Energia	11,7	21,7	7,8	-1,8	-3,6	-11,5

Iturria: Eustat.

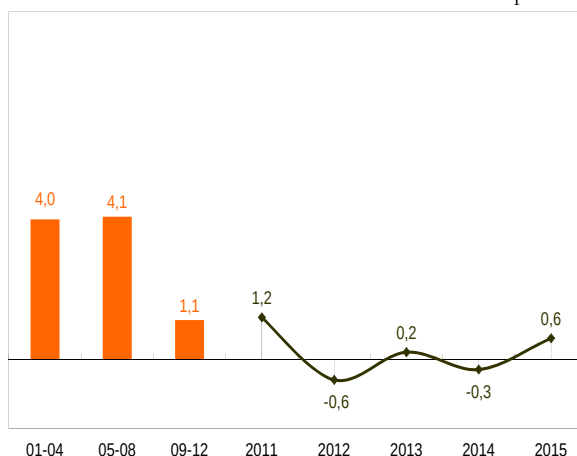
Lan kostuen bilakaera langile bakoitzeko

Urte arteko aldakuntza tasak

Euskadi

Espainia

Iturria: INE.

Azkenik, hitzarmen kolektiboek 2012an hasi zuten moteltzeko joerari jarraipena eman zieten eta %0,6ko gehikuntza tasa apala jaso zuten. Hala eta guztiz ere, argitu behar da EAEko negozioazio kolektiboaren eraginpean dauden langileen kopurua murriztu dela. Soldaten igoera handiagoa izan zen hitzarmen berrien kasuan (%0,9), ekonomiak hobera egiten zuen heinean hobekuntza hori kontuan hartu zutelako.

HITZARMENETAN ADOSTUTAKO SOLDATA IGOERAK

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indarrean dauden hitzarmenak	1,9	3,6	2,7	1,3	0,7	0,6
- Urtean zehar sinatutakoak	1,7	3,4	2,0	1,0	0,5	0,9
Negoiazio esparruaren arabera:						
- Sektoreko hitzarmenak	1,7	3,8	2,7	1,3	0,8	0,6
- Enpresako hitzarmenak	2,4	3,1	2,6	1,2	0,6	0,6

Iturria: Lan Harremanen Kontseilua.

Arlo publikoa

Eusko Jaurlaritzaren eta foru aldundien aurrekontu eragiketa bateratuei dagokienez, adierazi behar da 2015eko aurrezki gordina aurreko urtekoa baino txikiagoa izan zela. Zehazkiago adierazita, beherakada hori %11,3ra iritsi zen.

Aurrezki gordinaren jaitsiera, neurri handi batean, gastu arrunten igoeraren ondorioz (%2,3) gertatu zen, eta diru sarrera arruntak ere aurreko urteko datuaren aldean handitu ziren arren (%1,5), gutxiago hazi ziren. Gastu arrunten artean, langileen gastuak (%2,0) eta funtzionamendukoak (%1,1) areagotu ziren, taldearen atal garrantzitsuenak baitira. Aitzitik, gastu finantzarioek, lehenengo aldiz urte batzuen ondoren, beherakada nabarmena (%-12,8) izan zuten.